

Sayı: 2
28.06.2019
15:00

Atık Yönetimi Yönetmeliği (AYY) kapsamında tehlikesiz atık beyanları, atık üreticileri tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında yer alan Atık Yönetim Uygulaması/Atık Beyan Sistemi (TABS) kullanılarak yıllık olarak gerçekleştirilmektedir. TABS'a yapılan beyanlar doğrultusunda 2017 yılı Tehlikesiz Atık İstatistikleri Bülteni hazırlanmıştır.

TABS'da yer alan tehlikesiz atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup, beyan yılında atık üreticisinin tesiste oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikesiz atık verisini içermektedir.

TABS kullanıcıları, atık üreticileri; faaliyetleri sonucu atık oluşumuna neden olan kişi, kurum, kuruluş ve işletme ve/veya atığın bileşiminde veya yapısında bir değişikliğe neden olacak ön işlem, karıştırma veya diğer işlemleri yapan herhangi bir gerçek ve/veya tüzel kişiler (sanayi tesisleri, hastaneler gibi); olarak kabul edilmektedir.

Beyan formunun ilk bölümünde tesisin faaliyet alanı, kapasitesi ve çalışan sayılarını içeren tesis bilgileri kayıt altına alınmaktadır. Tesisin faaliyet alanını belirlemede Eurostat tarafından oluşturulan NACE Rev.2 altılı ekonomik faaliyet sınıflandırma kodu kullanılmaktadır.

İkinci bölümde AYY ekindeki Atık Listesinde verilen atık kodları ana bileşen olarak kullanılmıştır. Beyanda tesiste üretilen her bir atık kodu için; miktar, ölçü birimi, atığın işlem gördüğü yer (tesis dışı-ihracat ve stok) bilgisi, atık işleme yöntemi (geri

kazanım/bertaraf yöntemi – AYY Ek-2 A ve Ek-2 B) ve Bakanlığımızdan geçici faaliyet belgesi/ çevre izin lisans belgesine sahip atık işleme tesisi bilgisi alınmaktadır.

2017 yılında ülke genelinde 14.352 adet tesis tarafından tehlikesiz atık beyan formu doldurulmuştur.

2017 yılı için Türkiye genelinde Tehlikesiz Atık Miktarı toplamı 15.124.951* ton olarak belirlenmiştir.

* Bu bülten içerisinde yer alan istatistik ve bilgilere maden sektöründen kaynaklanan atıklar ve belediye atıkları dahil edilmemiştir.

www.csb.gov.tr/gm/ced/

1- Tehlikesiz Atık Miktarı ve Beyan Eden Tesis Sayısı

	Atık Miktarı (Ton)	Tesis Sayısı (adet)
2017 yılı	15.124.951	14.352

Tablo 1. Tehlikesiz Atık Miktarı Ve Beyan Eden Tesis Sayısı

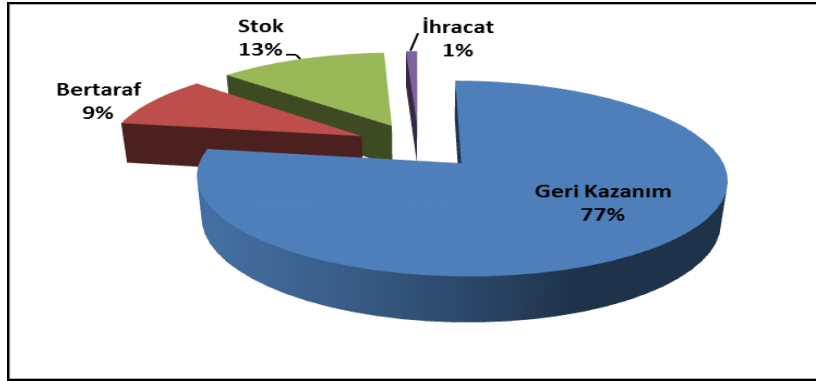
2- Atık İşleme Yöntemine(*) Göre Tehlikesiz Atık Miktarı Türkiye Geneli Dağılımı

2017 yılında geri kazanım amacıyla atık işleme tesislerine gönderilen atık miktarı 9.595.038 ton, bertaraf edilmek üzere atık işleme tesisine gönderilen atık miktarı ise 2.965.927 ton olarak gerçekleşmiştir. Yılsonu itibarıyla tesiste stok olarak tutulan tehlikesiz atık miktarı 2.463.138 ton, ihraç edilen tehlikesiz atık miktarı ise 100.848 ton olarak gerçekleşmiştir.

Yıl	Geri Kazanım	Bertaraf	Stok	İhracat	Toplam (Ton)
2017	9.595.038	2.965.927	2.463.138	100.848	15.124.951

Tablo 2. Atık İşleme Yöntemine Göre Tehlikesiz Atık Miktarı

2017 yılında beyan edilen tehlikesiz atığın %77'si geri kazanılmak üzere atık işleme tesislerine gönderilirken %9'u bertaraf edilmek üzere düzenli depolama ve yakma tesislerine gönderilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1. 2017 Yılı Toplam Tehlikesiz Atık Miktarının Atık İşleme Yöntemine Göre Dağılımı (%)

(*)

Geri kazanım: AYY'de belirlenen geri kazanım yöntemlerinden birine tabi tutulmak üzere tesisten gönderilen atık miktarını,

Bertaraf: AYY'de belirlenen bertaraf yöntemlerinden birine tabi tutulmak üzere tesisten gönderilen atık miktarını,

Stok: Yıl sonu itibarıyla tesiste stok olarak tutulan atık miktarını,

İhracat: İhraç kaydı ile tesisten gönderilen atık miktarını ifade etmektedir.

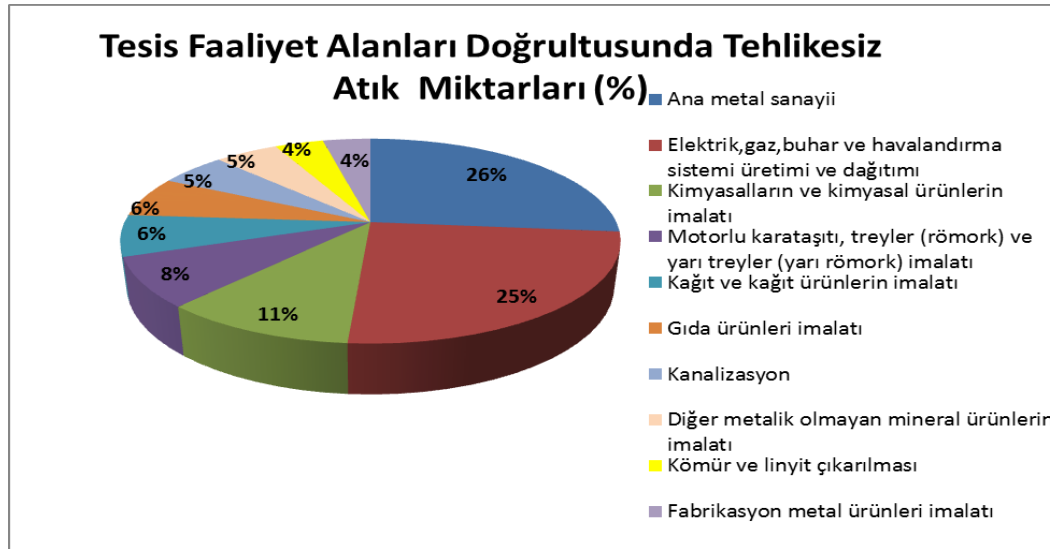

3- Tesislerin Faaliyet Alanları Doğrultusunda Tehlikesiz Atık Miktarları

TABS'a yapılan beyanlar doğrultusunda en çok tehlikesiz atık oluşturan 10 sektör ve toplam tehlikesiz atık miktarları aşağıdaki tabloda verilmektedir. Sektör bilgisi için NACE Rev.2 altılı ekonomik faaliyet sınıflaması kullanılmıştır. En yüksek atık oluşumunun 3.313.311 ton ile imalat sektörü/Ana metal sanayii ait olduğu görülmektedir.

Sıra No	NACE				Atık Miktar (ton)
	Kısım	Kısım Başlık Tanımı	Bölüm Kodu	Bölüm Kodu Tanımı	
1	C	İmalat	24	Ana metal sanayii	3.313.311
2	D	Elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtımı	35	Elektrik,gaz,buhar ve havalandırma sistemi üretimi ve dağıtımı	3.092.614
3	C	İmalat	20	Kimyasalların ve kimyasal ürünlerin imalatı	1.322.179
4	C	İmalat	29	Motorlu karataşı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı	982.219
5	C	İmalat	17	Kağıt ve kağıt ürünlerin imalatı	815.499
6	C	İmalat	10	Gıda ürünleri imalatı	792.200
7	E	Su temini,kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri	37	Kanalizasyon	646.776
8	C	İmalat	23	Diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı	614.730
9	B	Madencilik ve taş ocaklığı	5	Kömür ve linyit çıkarılması	468.973
10	C	İmalat	25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı	460.207

Tablo 3. Tesislerin Faaliyet Alanları Doğrultusunda Tehlikesiz Atık Miktarları (Ton)

Şekil 2. Tesis Faaliyet Alanları Doğrultusunda Tehlikeli Atık Miktarları (%)

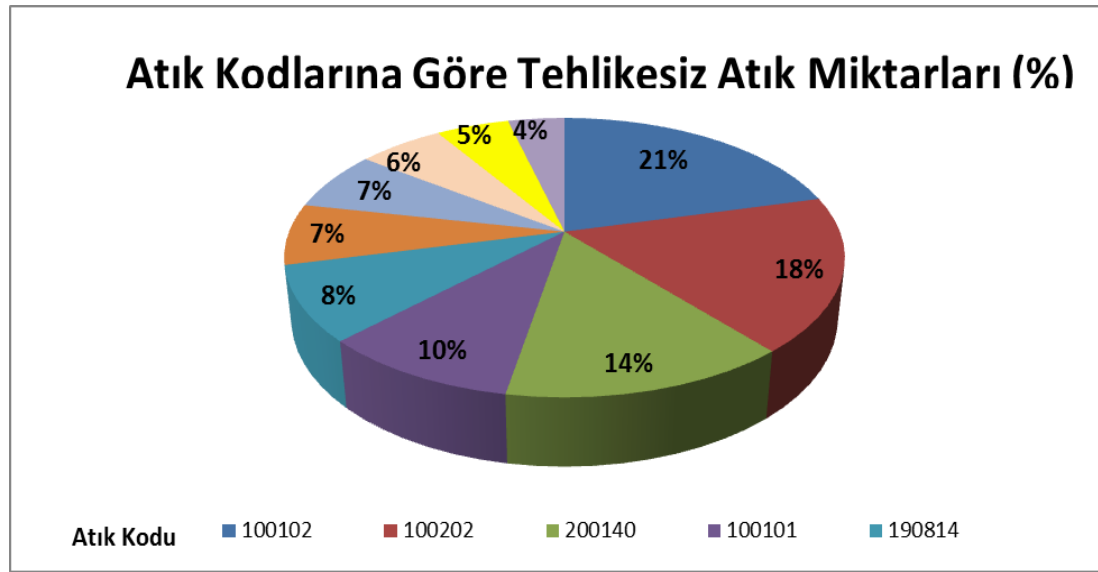

4- Atık Kodlarına Göre Tehlikesiz Atık Miktarlar

2017 yılında en çok beyanı gerçekleştirilen ilk 10 atık kodu ve miktarı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Atık Kodu	Atık Kodu Tanımı	Atık Miktarı (ton)
100102	Uçucu kömür külü	1.963.017
100202	İşlenmemiş cüruf	1.679.768
200140	Metaller	1.314.949
100101	(10 01 04'ün altındaki kazan tozu hariç) dip külü, cüruf ve kazan tozu	911.334
190814	19 08 13 dışındaki endüstriyel atıksuyun diğer yöntemlerle arıtılmasından kaynaklanan çamurlar	816.081
120102	Demir metal toz ve parçacıklar	664.155
120101	Demir metal çapakları ve talaşları	648.333
190805	Kentsel atıksuyun arıtılmasından kaynaklanan çamurlar	552.900
100210	Haddehane tufalı	472.416
060316	06 03 15 dışındaki diğer metal oksitler	366.357

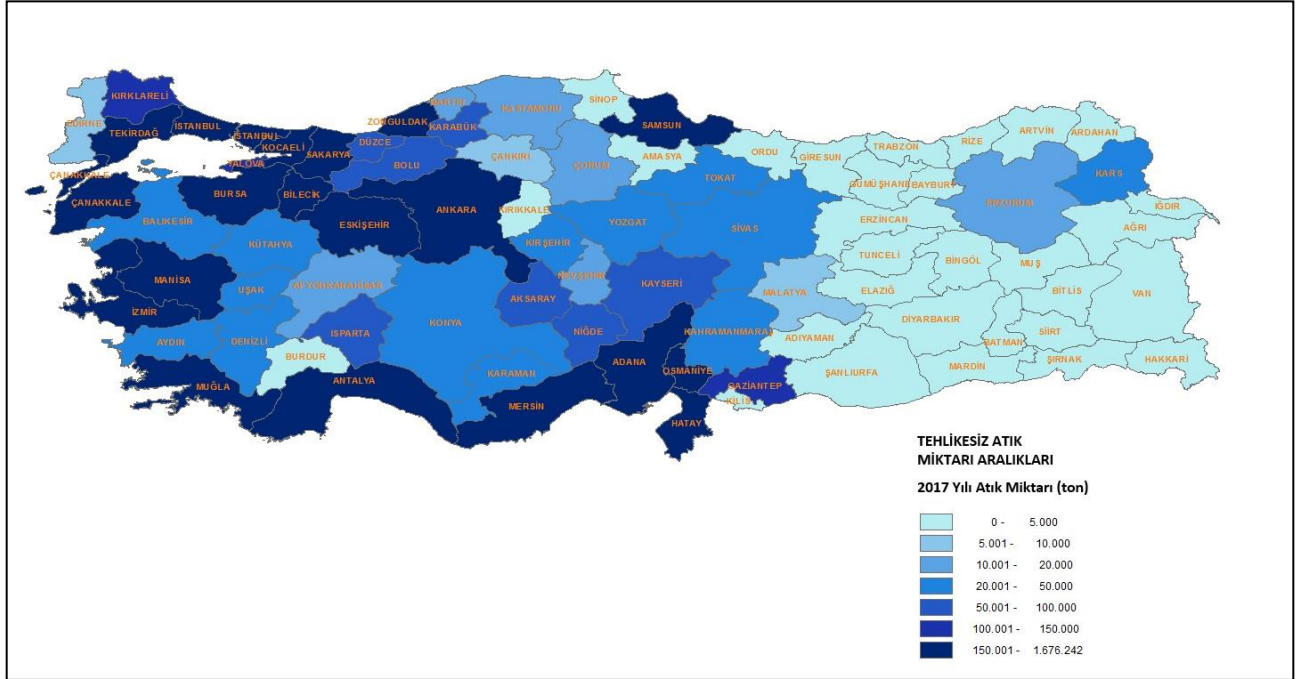
Tablo 4. Atık Kodlarına Göre Tehlikesiz Atık Miktarları (Ton)

Şekil 3. Atık Kodlarına Göre Tehlikesiz Atık Dağılımı (%)

5- İllere Göre Tehlikesiz Atık Miktarı Dağılımı Haritası

Şekil 4. Türkiye Geneli Tehlikesiz Atık Miktar Dağılımını Gösterir Harita.

6- İller İtibariyle 2017 Yılı Tehlikesiz Atık Miktarları

İL	ATIK MİKTARI (Ton)	İL	ATIK MİKTARI (Ton)
ADANA	219.525	İZMİR	1.624.773
ADİYAMAN	59	KAHRAMANMARAŞ	23.495
AFYONKARAHİSAR	19.976	KARABÜK	63.223
AĞRI	0	KARAMAN	24.926
AKSARAY	59.574	KARS	21.915
AMASYA	4.662	KASTAMONU	13.064
ANKARA	514.543	KAYSERİ	86.340
ANTALYA	153.080	KIRIKKALE	4.813
ARDAHAN	22	KIRKLARELİ	115.361
ARTVİN	971	KIRŞEHİR	39.910
AYDIN	41.264	KİLİS	191
BALIKESİR	36.346	KOCAELİ	1.624.983
BARTIN	10.118	KONYA	30.071
BATMAN	749	KÜTAHYA	30.197
BAYBURT	30	MALATYA	8.874
BİLECİK	188.606	MANİSA	718.864
BİNGÖL	249	MARDİN	550
BİTLİS	0	MERSİN	1.268.148
BOLU	58.396	MUĞLA	1.676.242
BURDUR	3.010	MUŞ	970
BURSA	1.127.490	NEVŞEHİR	10.693
ÇANAKKALE	426.264	NİĞDE	58.976
ÇANKIRI	7.464	ORDU	3.302
ÇORUM	15.768	OSMANİYE	361.371
DENİZLİ	44.604	RİZE	1.446
DİYARBAKIR	4.273	SAKARYA	180.675
DÜZCE	91.633	SAMSUN	309.629
EDİRNE	5.399	SİİRT	1
ELAZIĞ	1.454	SİNOP	1.373
ERZİNCAN	798	SİVAS	35.797
ERZURUM	15.785	ŞANLIURFA	1.747
ESKİŞEHİR	304.171	ŞİRNAK	21
GAZİANTEP	137.408	TEKİRDAĞ	864.462
GİRESUN	540	TOKAT	44.323
GÜMÜŞHANE	514	TRABZON	2.972
HAKKARİ	355	TUNCELİ	12
HATAY	726.728	UŞAK	21.403
IĞDIR	23	VAN	268
ISPARTA	68.580	YALOVA	123.016
İSTANBUL	1.084.276	YOZGAT	25.916
		ZONGULDAK	325.931
GENEL TOPLAM= 15.124.951 ton			

Tablo 5. İller İtibariyle 2017 Yılı Tehlikesiz Atık Miktarları

*Genel toplamda yuvarlamalardan kaynaklanan farklar olabilmektedir.